

dende Præst bør begynde under de regelmæssigste og derfor simpleste og letteste Former, førend han bringes ind i en særlig, afsvigende og vanskelig Stilling. Derfor holde vi paa, hvad Landsthinget ogsaa forrige Gang vedtog, at Valgmenighederne kun kunne faae ansat hos sig en Mand, der i Forveien har været udnævnt til Præst af Regjeringen.

Det andet Punkt angaar Benyttelsen af Kirkerne. Man har jo Intet at indvende imod, at Valgmenigheden faar et Bedehus, og i mange Tilfælde vil den maaffe forlange det, just for at give sig sit særegne Præg; derimod har man ingen anden Indvending end den, at Valgmenigheden derved behyrdes med en ufornøden Befolking. Jeg skal nu først bemærke, at just fordi Valgmenigheden vil fremtræde, ikke som en privat Kreds, der søger sin Opbyggelse paa sin Maade og ved de Mænd, den sætter Pris paa, men som en Menighed med de dertil hørende Rettigheder i Folkekirken, maa den paatage sig visse Byrder. Hvis en Kreds i Landet formaar en Kandidat til at bo hos sig og holde opbyggelige Sammenkomster i et privat Hus eller Sligt, saa kan han jo gjøre det, og en Præst, som er ordineret, kan ogsaa paa denne Maade virke hos dem. Men her er Spørgsmaalet om at optræde som en Menighed og faae de sakramentelle Handlinger udførte hos sig, have særlige Kirkebøger osv. Naar man vil have dette, maa man underkaste sig visse Besværligheder ogsaa i økonomisk Henseende, og den største er vist den, at man skal tilvejebringe et anstændigt Underhold for en Præst; det er jo ikke en Udgift een Gang for alle, men Noget, der strækker sig igjennem længere Tid. I Sammenligning dermed tror jeg ikke, at den Befolking, der her er Tale om, er saa stor, og det er jo ofte udtalt, at man ikke vil vise nogen Strenghed med Hensyn til Bestaffenheden af Bedehuset, men indskrænke sig til at stille saadanne Fordringer, som nødvendig maa stilles for Sømmeligheds Skyld. Jeg skal herved antyde Noget, som jeg synes maa kunne komme i Betragtning. Der skal opføres et Bedehus, og det siger man er en dyr Ting. Men i de allerfleste Tilfælde vil der jo tillige, naar Valgmenigheden ikke netop ligger i en Kjøbstad, være Tale om at skaffe Valgmenighedens Præst en Bolig. Det er ogsaa en Udgift, som maa afholdes; men jeg tror ikke, at der kunde være Noget at indvende imod, at denne Bolig paa en sømmelig Maade fattes i Forbindelse med Bedehuset, saaledes at den var under samme Tag, om ogsaa de til Gudstjenesten bestemte Rum havde deres særskilt adskilte Plads og ikke benyttedes til Andet end Gudstjenesten; derved vilde der allerede kunne opnaas en ikke ringe Besparelse i Udgiften til Bedehuset. — Hvorfor er det, vi ikke ville gaa ind paa, at Valgmenighederne benytte Sognekirkerne? Jeg kommer atter her tilbage til den kirkelige Ordning, og jeg kan tilføie den gode Forstaelse,

som vi ønske, der skal være mellem Sognemenigheden og Valgmenigheden. Det er saa langt fra, at vi ville have Valgmenighederne under et Tryk, at vi tværtimod ville have dem befriede ikke alene for Tryk, men ogsaa for Rivninger. Rivninger tro vi ville meget lettelig opstaa, naar man indrømmer Valgmenigheden en bestemt og almindelig Ret til at benytte Sognekirken. Vi maa jo ikke glemme, at baade Sognemenighedens og Valgmenighedens Medlemmer og Sognemenighedens Præst og Valgmenighedens Præst ere Mennesker. Just naar de saaledes faae en ydre Giendomsgegenstand sælles, som skal tjene Begges Formaal, kommer der visse Følgeser op, som kunne frembringe Forstyrrelse; Enhver vil gjøre sin Ret gjældende, den Ene vil have ligesaa megen Ret som den Anden og ikke paa nogen Maade synes at være den Ringere. Det er overhovedet lidet ønskeligt at fremkalde nogenformhelt Forhandling om en Gjenstand af den Art som en Sognekirke, som Begge kunne benytte og skulle være tvungne til at benytte; Det er det Hovedhensyn, der gjør sig gjældende; men dette Hovedhensyn træder stærkere frem, naar man forfølger Forholdet, saaledes som det er foreslaaet ordnet. Man vil, at Valgmenighedernes Medlemmer skulle kunne benytte Sognekirkerne i Genhold til den Lov, der allerede nu bestemmer, at visse Medlemmer af Menigheden kunne faae Afgang til at benytte Sognekirken til gudstjenkelige Handlinger, der udføres af en anden Præst end Sognepræsten; men det synes, som om man her ikke har været opmærksom paa, at Forholdet paa en særlig Maade kompliceres. Først vil jo Sognemenigheden have Afgang og Berettigelse til at benytte Sognekirken, dernæst kommer Valgmenigheden, ikke med en Berettigelse til, saaledes som det er bestemt i Loven af 25de Marts 1872, en enkelt Gang, naar dens Medlemmer henvende sig til Sognepræsten derom, at benytte Sognekirken, men med en stadig Ret til hver Selligdag regelmæssig at benytte Sognekirken; der er altsaa to Menigheder, der staa som sællesberettigede — i andre Lande, under andre Forhold vilde man vel falde dem paratetist berettigede til Kirken — dette vil forøge Vanskelighederne ogsaa ved den øvrige Gjemmeførelse af Loven af 25de Marts 1872. Som det nu er, staa der jo nemlig kun to Menigheder, om man saa kan kalde det, overfor hinanden, nemlig paa den ene Side Sognemenigheden med sin Præst, og paa den anden Side enkelte Medlemmer af Sognemenigheden, der benytte en anden Præst; men herefter ville vi faae tre: Sognemenigheden med sin Ret til at benytte Kirken, Valgmenigheden med sin Ret og de enkelte til Sognemenigheden hørende Medlemmer, der i Genhold til Loven af 25de Marts 1872 ville benytte Kirken med en anden Præst. Det er, tror jeg, temmelig klart, at der, naar Ordningen bliver saaledes, savnes visse Bestemmelser. Naar nemlig enkelte Beboere ifølge hin Lov ville benytte Kirken,